

Svedijos užsienių politika lieka ta pati. X.22.įvykusiam Svedijos parlamento posėdyje vyriausybė padarė pranesimą užsienių politikos klausimais. Svedija yra pasirengusi istoti i Sąjunginių Tautų Organizacija, jeigu ji bus pakviesta. Svedija yra nusistaciusi prieš bloku kurima, bet Skandinavijos blokas, tradicinis, senos draugystės pagrindais sukurtas, lieka ir toliau ir Svedija aktyviai jame dalyvauja. Kiti blokai vakaru ar rytu yra priesingi. Svedijos nusistatymui ir Svedija nei p r i e e vieno, nei prie kito neprisides. Sitokiai Svedijos užsienių politikai visos partijos net ir komunistai pritarė.

Vengrijoje i rinki mus partijos eina atskirais sarasais. Budapesto radijas pranesa, kad busimuosiuose rinkimuose visos valdancios partijos eis atskirais sarasais, nes del bendro saraso sudarymo nesusitarta. Londono radijas pranesa, kad, priesingai vakaryksčiai ziniai, rinkimai Vengrijoje ivyks lapkricio men. pradzioj, o ne kitu metu pradzioj. Rinkimuose dalyvaus ir komunistai ir socialistai atskirais sarasais, nors Budapesto miesto savivaldybes rinkimuose jie dalyvavo vienu sarasu, bet pralaimejimas privede prie issiskyrimo. Visos Vengrijos veikancios partijos isleido atsi saukima i tauta. Jame raginama visus gyventojus susilaikyti nuo ypatingos rinkimines agitacijos ir kovos ir islaikyti visur tvarka ir rimti. Toliau sakoma, kad, nors rinkimai ir parodytu kurios nors partijos vyravima, tures buti vis tiek sudaryta koalicine vyriausybė is visu pagrindiniu partiju. Visu partiju programose vyrauja ukinis klausimas, kuris siandieninej Vengrijoje yra labai sunkus ir opus. Visos partijos akcentuoja savo programose aprupinama maistu, likvidavima spekuliacijos, aprupinama butino reikalingumo reikmenimis ir panasiai, politiniai klausimai itraukti i programas tik antrojoje eileje.

Amerikos igaliojotinis Bulgarijoje. Amerikos uzs.reik.ministras Byrnes paskyre vieno Amerikos laiktasčio leideja savo ypatingu igaliojotiniu i Bulgarija ir Rumunija. Jo uzdaviny-objektyviai istirti esama padeti Bulgarijoje ir Rumunijoje ir painformuoti Amerikos uzs.reik.ministra. Pries keleta dienu igaliojotinis jau atvyko i Bulgarija ir turejo pasikalbejima su min. pirm-ku Georgijevu, o vakar su Bulgarijos regentu taryba. Kol kas apie igaliojotinio tolimesnius veiksmus ir patyrimus jokiu ziniu nera.

Kinijoje prasidejo pilietinis karas. Sveicarijos radijas pranesa, kad Santungo provincijoje vyksta kautynes komunistu kariuomenes su vyriausybės kariuomene. Veiksmai kol kas apima nedidele sriti ir eina del svarbesniu sios provincijos punktu.

Prancuzijos min. kabineto posedis. Vakare gende Gaulle susauke min. kabineto posedi. Buvo svarstoma užsienių politikos kryptis. Manoma, kad Prancuzijos užsienių politika nepasikeis, bet, rysy su padarytu tautos pasitikėjimu per praejusius rinkimus de Gaulle iui ir jo vedamai politikai, Prancuzijos užs. politika igaus stipru pagrinda ir rimta parama tautoj, todėl tenka laukti aiskesnes linijos ir grieztesnio jos vedimo.

Anglijos spauda. 1) Demobilizacija. Visi laikrasciai, isskyrus Daily Herald pritaria Churchill'io kalbai žemuosiuose Rumuose ir reikalauja is vyriausybės paaiskinimu. 2) Anglijos ir Amerikos finansiniai pasitarimai. Laikrasciai pranesa, kad laukta finansiniu pasitarimu pabaiga, dar neatejo. Buvo laukiama 5 milijardu ~~kreditu~~ dolerių kredito, bet Amerika pries kelias dienas pasiule tik 3 milijardus dolerių. Pasitarimai eina toliau. Laikrasciai jokio optimizmo daugiau nerodo. 3) Prancuzijos rinkimai. Laikrasciai konstatuoja de Gaulle remianciu partiju laimejima. De Gaulle laimejo ne vien parlamento rinkimuose, bet ir kituose klausimuose. Pirmasis klausimas buvo: ar naujasis parlamentas turi teise parengti nauja konstitucija. I si klausima 96% atsake "taip", t.y. kad turi buti parengta nauja konstitucija. Atsakymu i antra klausima apribotos parlamento teises. Parlamentas turi per 7 menesius parengti konstitucija, o de Gaulle vyriausybė lieka per ta laika valdžioje. Toliau laikrasciai dziaugiasi, kad praeituose rinkimuose isryskejo trys partijos: stipriausia- komunistu ir de Gaulle remiancios dvi partijos- socialistai ir kataliku socialistu, sios siek tiek silpnesnes, bet nezymiai. Pries kara Prancuzijoje buvo visa eile partiju, kurios nei viena neturejo daugumos, todėl vyriausybės keitėsi, menesiais, savaitėmis ir net dienomis. Dabar Prancuzijoje praktiskai yra tik trys partijos, prieskarines maisaties bus isvengta. Prancuzijos demokratija savo susiskaldymu partijomis ir nesugebejimu pries kara grase visai pasaulio demokratijai, dabar bus to isvengta, ir Prancuzijos demokratija atgaus gera varda.

Trumanas reikalauja karines prieveles Amerikoje.

Prez. Trumanas pasake kalba ir pasiule istatymo projekta kongresui ivesti karine prievele visoms Amerikos vyrams pries 20 metu amziaus. Is bendros Amerikos opoijos sprendziant, sis istatymo projektas sukelia audra. Amerikos visuomenej, nes nuomones labai susiskaldziusios.

Nauja vyriausybė Venecueloje. Venecueloje sudaryta nauja provizorinė vyriausybė, papildžius ją trimis nariais. Jungt. Amerikos vyriausybė veda derybas su kitomis Amerikos valstybėmis, kad šia vyriausybė pripazintu. Ceku ministeris Londone. Ceku gimybės min. Svoboda lankėsi Londone ir turėjo pasikalbėjimą su karaliumi.

Sov. s-gos piliečiai raginami grįžti. Sov. s-gos karinė valdžia ragina visus Sov. s-gos piliečius esančius Vokietijoje grįžti tėvynę, nes prasidėjęs atstatymo darbas reikalauja daug jėgų. Norintieji kuo skubiausiai rasosi sov. komendantūrose.

Steigiami Amerikos konsulatai. Paryžiaus radijas praneša, kad artimiausiu laiku amerikiečių zonoj bus įsteigta keturi Amerikos konsulatai.

Didesnės teisės vok. valdž. organams rusų zonoje. Mars. Zukovo pareigymu, vietinės vokiečių valdžios įstaigos turi teisę leisti išstakymus apsiribodamos vietinėmis reikalais, t. y. keik neieina kontrolines arba rusų okupacines v. valdžios organų kompetencijai.

Leipcigo mugė. Dabar vykstančioj Leipcigo mugėj dalyvauja 650 firmų.

Nauji universitetai. Halle ir Sveifswalde bus atidaryti universitetai dar prieš šiu metų pabaigą.

Vilniaus radijas. Kaip praneša Vilniaus radijas Tarybu Lietuvos operoje pradės dainuoti žinomas Latvijos lietuvis tenoras Donatas Lukstaraupis.

DIENOS ŽINIŲ

1945 m. spalio mėn. 26 d.

Isigaliojo Suvienuytų Tautų Organizacijos charta. Vakar nustatytam minimaliam skaičiui Suv. Tautų charta pripažinus, charta isigaliojo. Charta buvo įsteigta San Francisko konferencijos metu 26 birželio, kur dalyvavo 50 tautų. Savo paraspūsė paskutines padejo: Sov. S-ga, Ukraina, Baltgudija, Lenkija. Po to Amerikos uzs.reik. min. pasirase 29-tuoju, ir tuo budu, charta isigaliojo. Daudgelis tautu ir dabar prasosi buti priimamos i Suv. Tautu Org-jos narius. Amerikos uzs.reik. min. Bearnas pareiske, kad Amerika savo isipareigojimus chartai pildys, jeigu reiks net ir jega, nes 7-me chartos paragrafe pasakyta, kuriai nors valstybei grasant taikai, ja perspejus ir nepaklausius, galima pavartoti jega. Amerika yra pasiryzusi visoms pssaulio tautoms apsaugoti ju interesus. Anglu vyr. atstovas Suv. Tautu Org-jai pareiske, kad Anglijos charta rems visomis galimomis priemonemis, kad charta pasiektu savo tiksla ir butu isvengta visiems laikams karo.

Amerikos oro pajegos Europon. Amerikieciu oro pajegu vadas Europoje pareiske, kad oro pajegu perkeltas is Japonijos i Europa yra okupaciniopobudzio, atseit oro pajegos ieis i okupaciniu jegu Vokietijoje skaiciu. Perkeltas tesis iki gruodzio 1 dienos. Perkelta bus: 250 supertvirtoviu 1-os linijos 10 eskadru kovo lektuvu, 3 eskadros zvalgybos, rysio, naktiniu naikintuvu ir kt. lektuvu. Tam tikslui Vokietijoje yra pastatyta 45 aerodromai. Supertvirtovems ruosiamas specialus aerodromas i pietus nuo Mesgertheimo prie Wurzburgo.

Anglijos zemprumai. Siandien zemuosiuose rumuose Anglijoj svartsoma padetis Europoje artejant ziemai. Tuo tikslu uzs.reik. min. Bewin 150 atstovu padarys pareiskima. Europai gresia badas ir masines mirtys. Tukstanciai pabegeliu plaukia is Vokietijos rytiniu sriciu, Lenkijos, Cekijos. Padeis nenormali. Atlee pasake, kad Anglija yra pasiryzusi prasyti Sov. S-gos, Lenkijos ir Cekijos vyriausybiu, kad Vokietijos pilieciu deportacija bent ziemai sustabdytu. Nesenai ceku valdzios organai pareiske, kad jiems yra nesuprantamas vakariniu sajong. elgesys del vokieciu pabegeliu. Cekai negali rasti jokio sugyvenimo su vokieciais. Anglija viska darys, kas nuo jos priklauso, kad pagelbetu pabegeliams.

Tarptautine darbo istaiga. Anglu darbo ministeris pareiske, kad tarp. darbo istaiga yra labai svarbus veiksnys naujame taikos gyvenime. Kas joje nedalyvanja, tam nerupi zmonijos interesai. Kiekvienam krastui turi buti pareiga su visomis tautomis bendradarbiauti ir panasiai reguliuoti darbo gyvenima, o ne uzdarai ir nepriklausomai nuo kitu. Kaip zinoma Rusija darbo istaigu konferencijoje nedalyvavo.

Privatus namai istremtiesiems. Amerikieciu karine valdzia Frankfurt am Main paskyre 125 butus zydamis. Butai turi buti patustinti per 3 dienas. Regensburge istremtiesiams uzsienieciams paskirta buv. Herman Goring vardo nameliu kolonija. Kolonijoje bus apgyvendinta 3.000 uzsienieciu.

Istremtuju bukle baisi. Liverpool vyskupas (Anglija) pareiske, kad benamiu uzsienieciu bukle Vokietijoje yra baisi. Jis paragino Anglijos piliecius, jei jiems ir tektu issizadeti dalies savo gerybiu, padeti visomis priemonemis vargstantiems.

Hitlerio likimas. Spec. anglu karininku komanda tirti Hitlerio likimui savo darba baige ir padarys netolimoje ateityje savo reikalu pareiskima.

Hitlerio turtas. 25 olandu zymiuju dailininku paveiks-lai buvo vokieciu pagrobti ir buvo Hitlerio nuosavybej, perduoti vel olandu valdzios organams.

Naciu sarasai. Naciu sarasai liecia ne 8 mil. zmoniu, kaip buvo anksciau pranešta, bet 12 milijonu.

Cekijoje nacionalizacija. Prez. Benesas pareiske, kad stambios pramonės imonės bus nacionalizuotos.

Lenku grizimas tevyne. Is 90.000 lenku armijos, esancios Italijoje, paraginus lenku valdzios istaigoms ir lenku pasiuntiniui Romoje, sutiko grizti 13.000.-

Karo nusikalteliai. Sudarytame 15-me karo nusikalteliu sarase yra tarp kitu 400 su virsum bulgaru ir italu.

Robert Ley pasikore. Buv. Vokietijos darbo vadas Dr. R. LEY vakar pasikore Nurnbergo kalejime. Gydytoju pastangos ji atgaivinti nepavyko.

Svietimo ir Kultūros konferencija. 1 lapkricio Londone ivyks suv. tautu or-jos svietimo ir kulturos konferencija. Konferencija atidarys anglu min. pirm. Atlee, Konferencijoje dalyvaus 35 tautos.

Paleista vok. vyriausybė Maskvoje. Sajungininku susitarimu taip vadinamas Vokietijos islaisvinimo komitetas, kuris buvo sudarytas is vokieciu belaisviu Rusijoje-paleistas.